

**Riktlinje**

**Process:** 3 RGK Hälsa, vård och tandvård

**Område:** Tandvård för barn- och unga vuxna

**Giltig fr.o.m:** 2020-02-01

**Giltig t.o.m:** 2023-11-22 00:00:00

**Faktaägare:** Jan Berdén, Övertandläkare Pedodonti

**Fastställd av:** Olle Bergström, Ordförande medicinska kommittén

**Revisions nr:** 5

**Identifierare:** 63036



# Analgetika till barn, Tandvård

**Gäller för:** Folktandvården

**Faktaägare:** Jan Berdén, övertandläkare Pedodonti Folktandvården  
Pia Törndahl, leg. apotekare medicinsk grupp tandvård

## Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
1.1	Definition.....	2
2	Behandling.....	2

# 1 Inledning

## 1.1 Definition

### Smärtprofylax med analgetika vid tandbehandling av barn och ungdomar

Smärta är ett av de symtom som barn fruktar mest. Det är en subjektiv, sensorisk, emotionell och personlig upplevelse. Den påverkas av många olika faktorer såsom oro, stress, trötthet, tidigare erfarenheter, förväntan om smärta, illamående, hunger, otrygghet och personlighet. Paracetamol eller ibuprofen är de preparat som bör användas för smärtbehandling i profylaktiskt eller terapeutiskt syfte hos barn och ungdomar.

Paracetamol eller ibuprofen kan med fördel ges inför tandbehandling för att:

- minska postoperativ smärta hos barn som skall opereras.
- minimera procedursmärta på känsliga tänder (t ex hypomineraliserade eller pulpitiska tänder).

## 2 Behandling

Smärtlindring ska ges 1–2 timmar före behandling.

Föräldrar som ringer akut för sitt barn bör uppmanas ge barnet analgetika före besöket.

I samband med ortodontiska behandlingar som kan innebära smärta som efterföljd bör analgetisk preparat rekommenderas såväl pre-och/eller postoperativt.\*

## Paracetamol

Egenskaper	Kontraindikationer
<p>Paracetamol är ett analgetikum utan antiinflammatorisk effekt. Toxiciteten är låg. Verkningsmekanismen är inte känd men effekt i centrala smärtimpulsreglerande system har påvisats. Paracetamol kan ges peroralt eller rektalt men den perorala tillförseln är överlägsen.</p> <p>Analgetika med paracetamol kan ges till alla åldrar och bör betraktas som förstahandsval.</p> <p>Paracetamol är även febernedsättande.</p>	<p>Överkänslighet mot paracetamol eller någon tillsats i preparatet.</p>
	<p>Biverkningar</p>
	<p>Leverpåverkan vid högre doser än rekommenderat.</p>
	<p>Exempel på preparat</p>
	<ul style="list-style-type: none"><li>• Alvedon</li><li>• Panodil</li><li>• Reliv</li></ul>

Dosering paracetamol						
	Uppladdningsdos (30 mg/kg/dos)			Underhållsdos (60 mg/kg/dygn)		
Vikt	Mixtur 24 mg/ml	Tablett	Suppositorie	Mixtur 24 mg/ml	Tablett	Suppositorie
8–9 kg	10 ml	-	250 mg	5 ml x 4	-	125 mg x 4
10–12 kg	13 ml	-	310 mg (250+60)	6 ml x 4	-	125 mg x 4
13–14 kg	16 ml	-	375 mg (250+125)	8 ml x 4	-	185 mg x 4 (125+60)
15–19 kg	20 ml	500 mg	500 mg	10 ml x 4	250 mg x 4	250 mg x 4
20–24 kg	25 ml	500 mg	625 mg (500+125)	13 ml x 4	250 mg x 4	250 mg x 4
25-29 kg	30 ml	750 mg	750 mg (500+250)	16ml x 4	375 mg x 4	375 mg x 4 (250+125)
30–39 kg	40 ml	1000mg	1000mg	18 ml x 4	500 mg x 4	500 mg x 4
40–50 kg	50 ml	1250mg	1250mg	25 ml x 4	750 mg x 4	750 mg x 4 (500+250)
>50 kg	60 ml	1500mg	1500mg	30 ml x 4	1000mg x 4	1000 mg x 4

## Ibuprofen

Egenskaper	Kontraindikationer
<p>Ibuprofen (tillhör gruppen non-steroid antiinflammatoriska drugs, NSAID) hämmar den inflammatoriska processen genom att det hämmar cyklooxygenas och påverkar bildningen av prostaglandin.</p> <p>Ibuprofen är även smärtstillande och febernedsättande.</p>	<p>Överkänslighet mot ibuprofen eller någon tillsats i preparatet.</p> <p>Tillstånd med ökad blödningsbenägenhet, Beh med antikoagulantia, gastrointestinalblödning.*</p> <p>Svår njursjukdom.</p> <p>Barn under 6-månaders ålder eller mindre än 7 kg.*</p> <p>(Ibuprofen kan i normalfallet användas även till barn med astma eftersom ASA/NSAID överkänslighet i praktiken inte förekommer hos små barn och är extremt ovanligt hos ungdomar.*)</p>
	Biverkningar
	<ul style="list-style-type: none"><li>• Gastrointestinala symtom.</li><li>• Koagulationsrubbningar. Enstaka doser påverkar normalt inte blödningstiden.</li></ul>
	Exempel på preparat
	<ul style="list-style-type: none"><li>• Ipren</li><li>• Brufen</li><li>• Ibumetin</li></ul>

Dosering ibuprofen (20–30 mg/kg/dygn)		
Vikt	Mixtur 20 mg/ml	Tablett (T)/ Suppositorie (S)
8–9 kg	2,5 ml x 3	S 60 mg x 3
10–12 kg	3,5 ml x 3	S 60 mg x 4
13–14 kg	4,5 ml x 3	S 60 mg x 4
15–19 kg	5 ml x 3	S 120 mg x 4 (60+60)
20–29 kg	7 ml x 3	T 200 mg x 3
30–39 kg	10 ml x 3	T 200 mg x 3
40–50 kg	13 ml x 3	T 200-400 mg x 3
> 50 kg	15 ml x 3	T 400 mg x 3

Ovanstående dokument är hämtat från Odontologiska Institutionen, Region Jönköpings , med undantag för lokala tillägg.

\* Lokal tillägg i Region Kronoberg, medicinsk grupp tandvård.

**Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare**